

S mnichem za vodníky, draky a vzácnými tisy do Mníšku-Fojtky

Praktické informace

Délka trasy: Osmikilometrová trasa pro předškoláky, školáky, jejich rodiče a turisty. Pokud se vám zdá dlouhá, popojed'te po první části výletu od přehrady Fojtka až pod Dračí skálu. Výlet si tak zkrátíte na 5 km.

Obtížnost: Středně těžká trasa, která vede nejprve po rovině kolem přehrady a pak do kopečka k Dračí skále. První část výletu projedete i na kole a s kočárky. Dračí vrch zdoláte pouze pěšmo. Pejsky můžete vzít všude.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 120 km ujedete za necelou hodinu a čtvrt. Pojedete po D10 směr Mladá Boleslav, Liberec. Za Libercem na sjezdu 17 odbočíte směrem na Mníšek. V obci projedete kolem obecního úřadu, kostela a odbočíte do ulice Fojtecká. Dále pokračujte přes koleje a doprava k přehradě Fojtka. Asi 100 metrů od hráze je parkoviště, kde zaparkujete.

Pokud pojedete vlakem z Liberce, vystoupíte v zastávce Mníšek u Liberce. Pokud autobusem, pak před obecním úřadem – cesty oběma dopravními prostředky netrvají déle než 20 minut.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: U přehrady Fojtka naproti restauraci Na Přehradě je parkování zdarma.

Možnost občerstvení: V restauraci Na Přehradě se můžete před putováním posilnit pizzou, limonádou, dospělí pivem Svijany. Najdete zde také WC. Nedaleko obecního úřadu doporučujeme na křižovatce výbornou zmrzlinu (U Barona, místní říkají U Volodi). V obci se nachází také restaurace Mlýn 62. Ale ta je opačným směrem na Frýdlant.

Trasu pro vás prošly: Lucie Nachtigallová a Hana Čepičková.

Trasu testovaly: Alžběta Nachtigallová, Terežka Plocková a Nela Paclíková.

Popis výletu

Milí cestovatelé, zveme vás na krásný výlet do Podještědí – k příjemné přehradě Fojtka, kde se můžete v létě vykoupat a v zimě si zabruslit. Od ní se vydáme ke kouzelné Dračí skále. Pokud máte menší děti, nebo se vám zdá trasa moc dlouhá, lze výlet rozdělit – kolem Fojtky se luští jedna tajenka, na Dračím vrchu druhá. Dáreček – hezkou propisovací tužku – získáte, i když vylustíte jen jednu tajenku.

Ahoj, holky a kluci,

cestou za hádankou vás provedu já – mníšecký mnich. Ano, právě já, po kterém se Mníšek určitě jmenuje. Povedu vás chráněnou krajinnou oblastí Jizerské hory, kde žiju. Odpradáвна zde mám dobré vztahy nejen s lidmi a vodníky, ale i s draky. Při dnešním putování promixujeme fantazii se skutečností a zkusíme poskládat písmenka do tajenky tak šikovně, aby do sebe zapadla jako korálky do růžence s tisovou větvičkou, kterou má obec Mníšek ve znaku. A který nosím na krku i já. Cesta kolem přehrady je lehká – pro přáta. Na Dračí vrch už ale vysplhají jen opravdoví borci a kabrňáci. Do batůžku nezapomente přibalit starý chleba pro kapry a kačeny, bude ho třeba. Stejně jako k našim ostatním výletům, i k tomuto jste dostali mapu s vyznačenou trasou. (Najdete ji také na stránkách: obec-mnisek.cz či veldo.cz.) Pokud se budete cestou pozorně rozhlížet, číst a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhođnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Za vylustění dostanete malou odměnu. Jdeme na to!

Mapa výletu:

[Mapa ve velkém formátu ke stažení](#)

Doplňovačka

Mníšek najdete na severu Čech asi 6 km severozápadně od Liberce na úpatí Jizerských hor. Obcí protéká říčka Jeřice, do které se tu vlévá potok Fojtka, na němž je přehrada stejného jména. Druhá přehrada – Mlýnická – se nachází na Albrechtickém potoce.

Obec se tak trochu jmenuje po mně :), což jistě není náhoda. Mníšek je zdvojnásobením slova mnich. V dobách, kdy jsem v místě dnešního kostela sv. Mikuláše působil a žil, jsem byl ovšem známější jako poustevník. Ukrýval jsem se tu před panstvem a hospodařil kolem přehrady a v lesích pod Dračím vrchem. Nejvíce jsem ale léčil chudé zázračnými lektvary z tisů a jiných léčivých rostlin. Však vám je dnes všechny ukážu!

Kolem kostela pravděpodobně pojedete. Kdo ho uvidí první? Je překrásný. Do jeho kupole byly nedávno uloženy různé předměty, aby je jednou našli třeba vaši praprapravenci – noviny, peníze, fotografie, informace o obci.

Co byste do kupole schovali vy?

U kostela odbočte doprava a kolem překrásně zrekonstruovaného hřbitova dojedte až k železničnímu přejezdu. Odtud je to doprava k Fojtce už jen kousek.

Zaparkujte u restaurace Na Přehradě a rovnou sejděte pěšinou pod silnicí k hrázi.

Kdo první uvidí vodníka? Hledejte, opravdu tu je!

Víte, jak se jmenuje? Florián! Pojmenoval jsem ho JÁ! Často jsem totiž pomáhal hráznému pečovat o přehradu, takže jsem byl u vody jako doma. Fojtkovský vodník se jmenuje právě podle bývalého hrázného a obětavého starosty obce pana Floriána. (Odpočívá na nově opraveném hřbitově, tak za ním můžete zaskočit.)

Víte, co vlastně dělá hrázný? Stará se o přehradu – vodní dílo. Měří výšku hladiny, přítok a odtok vody, její teplotu, čistotu, v zimě kontroluje led. Ale hlavně: Kamarádí se s vodníky!

Vzpomenete si alespoň na tři vodnická jména?

Napovíme: Čepeček, Volšoveček, Česílko, Kebule... Znáte je z knížek slavného českého spisovatele. Příjmením se jmenuje jako jeden den v týdnu. Kdo to je?

Fojtecká přehrada nebo také **vodní nádrž** byla na Fojteckém potoce vystavěna v letech 1904–1906 podle plánů profesora Otto Intzeho za 460 000 rakouských korun. Důvodem byly časté přívaly velkých vod z potoka Fojtky. Hloubka přehrady je asi 11 metrů, dno má písčité. Délka zděné hráze z lomového kamene je 150 metrů. Slouží jako koupaliště, na jednom z břehů je dokonce nudistická pláž. A loviště rybářů (hojně se tu vyskytují lososovité ryby). Nakrmit je můžete hned na začátku hráze, kde vlastně začíná náš výlet. Tedy právě teď!

Takže... Naházejte rybám půlku dnešního přídělů starého chleba a odpovězte na první dnešní otázku.

1. Jak se jmenuje největší česká dravá ryba? Jestlipak žije i v přehradě Fojtka?

Kdo napíše, může jít po hrázi dále.

Vidíte na věžích, jak vysoko může voda vystoupat? Kdo to přečte?

Oproti jiným přehradám v okolí Liberce je Fojtka o trochu studenější. Stíní ji totiž stromy. Mně to nevadí, mám chládek rád. Plavci, kterých tu ale nebývá mnoho, oceňují, že je vzdálenost od nejnavštěvovanější pláže k protějšímu břehu přibližně 100 metrů. Vědí, kolik uplavou.

Na konci hráze se vydáme doleva. Zkuste najít velký žulový kámen a také několik dalších hraničních kamenů.

2. Jakou barvou jsou hraniční kameny natřené?

Víte, k čemu v dobách, kdy jsem žil u kostela, hraniční kameny sloužily? Oddělovaly jednotlivá panství. U Fojtky vymezovaly území, o která se staral hrázný.

Jdeme stále dál až k vyhlídce a malému lomu obydlenému párem divokých kachen. Poznáte, kdo je samec a kdo samička? Proč je jedna kachna barevná a druhá zbarvená jen nenápadně?

Zde vysypte zbytek starého chleba. Svačinu si ještě šetřete. Než dojdeme k dřevěnému povalovému mostku nad bažinou, tak si k této krásné vodní stavbě něco málo řekneme.

Nejprve ale k bažině. Víte, že tu několikrát ročně přesně o půlnoci za úplňku sbírám léčivé rostliny? Třeba takový puškvorec pomáhá při žaludečních obtížích, nechutenství i špatném trávení. Když ho opatrně utrhnu právě při úplňku, jeho léčivé vlastnosti se násobí. Na léčení bylinkami jsem velký odborník!

Přehrada Fojtka je jednou ze šesti, které byly v Jizerských horách kvůli povodním vybudovány na přelomu devatenáctého a dvacátého století. Všechny vymyslel geniální projektant Otto Intze z Cách. Technologie zapuštění hráze do skalního masivu dodnes nese jeho jméno. Jsou tak postavena vodní díla Harcov, jizerskohorský Bedřichov, Mlýnice a jablonecké Mšeno.

Pan stavitel pocházel z Cách. Víte, v jaké zemi Cáchy leží? Je to Německo.

Z jaké země pocházíte vy? A jak se jmenují tři největší města Libereckého kraje? Začínají na písmena L, F a H.

A ptám se dál.

3. Jak se jmenuje CHKO, kde se právě nacházíte?

Pokud máte chuť, spočítejte prkna na dřevěném chodníčku. Já je přepočítával mnohokrát, ale pokaždé mi vyšlo jiné číslo. Takže si raději počkám, co vyjde vám, a pak to „zprůměrujeme“.

Louka taky dobrá, že jo? Kolik znáte lučních květin? Vzpomenete si na jména alespoň tři motýlů? Pozor, pomněnka není motýl, ale kytk. Hlavně si ovšem zapamatujte, že se píše s „mn“. :) Jak se říká nočním motýlům? M..y.

Víte, že někteří brouci ve tmě svítí? Třeba světlušky – svatojánští broučci. Když chodím v noci na bylinky, jejich rozzářené zadečky mi ukazují cestu. O světluškách napsal pohádkovou knížku známý český spisovatel. V příjmení má hezkou kytku. Která to je?

Pokud se na tenhle výlet vydáte na přelomu března a dubna, pokocháte se pohledem na sněženky, petrklíče a další jarní kvítí. Jak petrklíči říkají botanici? Prvosenka jarní...

A je tady ještě květ žluté barvy, který začíná na písmenko N.

4. Jak se kytk jmenuje?

Cesta kolem vodní plochy nás zavede k silnici a velké kamenné lavičce, na které si stejně jako tisíce poutníků před námi – i mnohokrát já – chvilku odpočineme. Poznáte, z jaké horniny je vytesaná? Ze žuly. A víte, z jakých nerostů je žula? Především z křemene a živce. My mniši prostě musíme vědět ÚPLNĚ VŠECHNO!

Zkuste si sednout... Malinko tlačí a studí, že?

Dejme se doleva, držme se stezky. Za chvilku nás dovede k místu, ze kterého jsme vycházeli. Dá se tu půjčit pramice, abyste si mohli zaveslovat.

Na stromě visí cedulka, která hlásí, jaký rybářský revír zde je. Přečtete ji?

5. Napište do tajenky první slovo z tabulky.

Na poslední naučné tabuli, kterou míváte, najdete dominantu Libereckého kraje. Vypadá jako kužel nebo kosmická raketa... Ví někdo, jak se jmenuje slavný architekt, který tenhle skvost projektoval? Byl to Karel Hubáček.

Teď si můžete dát závod, kdo bude první u restaurace Na Přehradě. To je totiž poslední místo na naší pouti, kde si něco můžete koupit!

Z doplňovačky na vás už kouká první dnešní tajenka. Jestlipak víte, proč zrovna tohle slovo? Pokud ne, vraťte se na začátek vyprávění o našem výletu. Nebo se podívejte přímo na mě. :)

Statečnější můžou putovat dál. Na návštěvu za mými kamarády draky a poznáním vzácné rostlinky, kterou má Mníšek ve znaku. Už jsme si o ní říkali. Kdo si vzpomene?

Na parkoviště u autobusové zastávky ve Fojtce, kde začíná náš další výlet, se dostanete buď pěšky po žluté turistické značce, která vede od kolejí (najdete ji v místě, kde jste je přejížděli autem). Nebo můžete pár kilometrů popojet jihovýchodním směrem. Pojedete Mníšeckou a A. F. Resslera až k bývalé restauraci U Pýrků. Tam zaparkujete. Cesta autem trvá pár minut, tak si zatím o Mníšku něco povězte.

Obec Mníšek je poprvé zmíněna v urbáři frýdlantského panství z roku 1381. Tehdy se v ní nacházelo 18 selských usedlostí, dvě pily a po jednom mlýnu na obilí a na tříslo. Ke vsi patřilo asi 490 korců pozemků (asi 141 ha). Ves patřila nejprve k frýdlantskému, později libereckému panství, spravovanému z hradu Hamrštejna. Obě panství byla od 13. století v držení rodu Biberštejnů. Po vymření jejich frýdlantské větve přešla obě panství jako odúmrt' na krále. Z jeho majetku je roku 1558 odkoupil císařský rada Bedřich z Redernu.

Redernům byl majetek konfiskován (sebrán) za účast ve stavovském odboji v letech 1619–1620. Roku 1622 získal obě panství Albrecht z Valdštejna. Po jeho smrti přešly Frýdlantsko i Liberecko do majetku Matyáše Gallase. Po smrti posledního z Gallasů zdědil statky jeho synovec Kristián Filip Clam. Rod Clam-Gallasů držel obě panství až do roku 1945. Poté bylo místní německé obyvatelstvo vysídleno a do vsi se nastěhovali noví obyvatelé z Čech a Slovenska.

Cestou vidíme mnoho starých překrásných vil, které byly vysídleny a znovu obydleny. Dívejte se hlavně napravo. Přečtete nějaké letopočty?

Žlutá značka nás bezpečně zavedla až k bývalé restauraci U Pýrků.

A povede nás dál. Držte se jí minimálně dalších 15 minut. Ulice Jizerská nám zkrátí cestu, zbaví šlapání po asfaltce, a navíc nabídne pokoukání na kozy, ovce a vesnické chaloupky. U oveček je na stromě keramická cedulka.

1. Opište první slovo.

A prosíme, dodržte prosbu! :)

Víte, jak se říká mláděti kozy? Ovce? Husy? Ne, housenka to není! :)

Podle vzhledu kopyta lze kozy přiřadit k jednomu řádu.

2. K jakému řádu patří? Je to...

Na rozcestí Fojtka se stále držíme „žlutým“ směrem.

Mineme dvě hezké, ale hodně zanedbané chaloupky. V jedné určitě spí hloupý Honza. Vidíme v ní totiž kus jeho postele. :)

Poznáte obrovské keře kolem? Jsou to rododendrony. Krásně voní a kvetou, ale daří se jim jen v kyselé půdě a ve stínu. Sluníčko nerady. Jo, a taky jsou jedovaté!

Před vámi je poslední kousek asfaltky – a závora. Teď to nepletejte. Jděte za závora, najděte ještě jednu žlutou značku na stromě a pak hned prudce odbočte doprava na lesní cestu. Není zde žádná turistická značka. Po chvíli narazíte na krmelce a posedy. (Občas v nich v létě přespávám nebo odpočívám, když mě chůze do kopce zmůže.)

Jistě narazíte na bobky. Které zvíře je tady asi zanechalo?

O kousek dál je mýtinka, na kterou chodím pro jednu moc dobrou a léčivou bylinku. Vařím z ní čaj a snažím se z ní vylouhovat mentol. Kvete fialově a voní po žvýkačkách. Nebo žvýkačky po ní?

3. Jak se rostlina jmenuje prvním jménem?

Od kvítí přeskočíme k lesní havěti a spisovateli Aloisi Jiráskovi. Toho jsem také znal... Těch pověstí, co jsme si spolu navyprávěli! Jedna z nich je o Krokovi a jeho dcerách.

4. Jak se jmenoval silák, který přinesl Kazi na zádech nebezpečného divočáka?

Kanců je tady totiž dost, však sami vidíte, jak je od nich půda rozrytá.

Šlapeme dál, ale už jen kousek. Až dojdete k lesní školce, nepletejte to, odbočte doprava a pokračujte po zelené vzhůru k vrcholu. Od ukazatele pouze 200 metrů. A jste tam!

Jak se jmenuje strom, na kterém je turistický ukazatel?

Představte si, že si lidé v době kamenné z březové kůry vyráběli boty a nádoby. Oblečení zase z březového lýka. Ostatně, severoameričtí Indiáni a Sibiřané v tom pokračují dodnes. V nouzi a hladu se vnitřní část kůry jedla.

Já ji pouze ochutnal, ale k léčení břízu používám dodnes. Asi víte, že březová kůra odpuzuje vodu a dobře hoří i za vlhka. Je skvělá na rozdělávání táboráku. Tady to ale nezkoušejte, oheň se v CHKO rozdělávat nesmí! :) Co je CHKO? Zkratka. Jaká slova zkracuje?

5. Jaké slovo skrývá písmeno K?

Jsme na místě!

Dračí vrch na obec Fojtka shlíží z výšky 676 m n. m. Ze skalní vyhlídky se rozhlédneme široko daleko téměř všemi směry. Skalka byla v roce 1902 zpřístupněna libereckým horským spolkem, který nechal vytesat 70 schodů a osadit zábradlí.

Skalní bloky jsou ze žuly. Vzpomenete si, kde už jsme si o ní říkali? Opatrně vylezte na vrchol. Našli jste vlajku?

Které město vidíte? Liberec! Vidíte i Ještěd. Pamatujete si ještě, jak se jmenuje jeho architekt?

S Dračím vrchem je samozřejmě spojená pověst o převelikém drakovi. Stravy se sice dožadoval pouze na Čarodějnice, jenže byl vybíravý. Musela mu být předložena panna. Každoročně proto dívky do skalní prohlubně na vrcholu skály vkládaly lístky se svými jmény. Drak do lístků mocně foukl. Rozlétly se a zůstal jediný, jakoby tajemnou mocí přikovaný ke kameni. Naposledy to byl lístek dívenky z blízké hájenky, která marně čekala na návrat ženicha z daleké cesty. Když už stoupala vstříc smrti, milý se naštěstí vrátil, předběhl ji a jediným šípem draka zabil.

Dobře si obětní prohlubeň prohlédněte. V této skalní „míse“ dodnes vařím své lektvary. Má zázračnou moc.

Dnes už zde zlí draci nežijí, jen hodní. Občas je chodím podrbat pod křídly.

Víte, která zvířata z druhohor jsou nejspíš prarodiči draků? Jde o živočichy řazené mezi plazy, kteří zemi kralovali přes 134 milionů let. Určitě znáte brachiosaury, stegosaura nebo třeba tyranosaura...

6. Jak se tento plaz obecně nazývá?

Začíná na D...

Pokochali jste se výhledem? Vraťme se na rozcestí k bříze a opatrně se sešoupejme po zelené značce. Ne stejnou cestou, jakou jsme přišli. Tou druhou – směrem k tisům.

A ještě si popovídejme o dracích.

Drak je bájně zvíře, obvykle s hadími nebo ještěřími znaky. Vyprávějí o něm mýty, pověsti a pohádky celého světa. A co kraj, to jiný drak. Liší se vzhledem, vlastnostmi, počtem hlav. Například v Číně bývá jednohlavý, v řecké mytologii i stohlavý, v pohádkách mívá hlav zpravidla lichý počet (nejčastěji tři nebo sedm). Rozdílné jsou také počty nohou (nejčastěji dvě, čtyři nebo žádné) a dovednosti. Jsou draci létací i nelétací, dštící i nedštící oheň, chrlící mráz nebo jedy.

V současné době jsou draci populární hlavně díky seriálu Hra o trůny a filmu Jak vycvičit draka. Znáte je?

Míjíme žulové balvany a dostáváme se k místu, kde je jakási brána a zbytek hraničních kamenů, které oddělovaly území Clam-Galassů. Jakou barvu mají šipky na kameni?

Je čas na šišky. Posbírejte jich 5, odkrokujte od stromu 5 metrů a zkuste se alespoň 3x strefit. Kdo to nezvládne, nemůže jít dál! :)

Zelená značka nás nyní zavede doprava do listnatého lesíku. Je to tady malinko zarostlé, ale jenom kousek, takže určitě prorazíte.

V podobných místech s oblibou žije jedno lasicovité zvířátko, které si hranice svého území označuje výměšky z řitních pachových žláz. Puch je to tak náramný, že s ním tenhle drobeček dokáže zahnat na útěk i mnohem většího nepřítele. Stačí vystrčit zadek – a stříknout.

7. Jak se jmenuje zvíře?

Pokud je ve slově písmeno CH, pište ho do dvou políček.

Blížíme se k místu, které mám obzvláště rád. Mezi stromečky, z jejichž větviček louhováním získávám nejen jedy, ale také kouzelné lektvary.

Na rozcestí u louky s nádherným výhledem a rozcestníkem *Fojtka, tisy* se vydáme po zelené doprava. Pod Dračí skálou totiž vede **naučná stezka Fojtecké tisy**. Je dlouhá jen několik set metrů, ale najdete na ní PĚT informačních zastavení. Je o čem povídat, protože míst s tak velkým množstvím tisů, které se zde navíc přirozeně rozmnožují, je jako šafránu.

Tis červený je ohrožený, a proto je toto místo od roku 1977 přírodní památkou. Na ploše 0,82 ha zde bylo evidováno 537 tisů, z toho 467 semenáčků. Nejstarším exemplářům je asi 400 let. Památka je oplocená, ale přístupná. Po žebříku nebo brankou. Stezku zbudovali v roce 1980 Mladí ochránci Jizerských hor.

Teď najděte tabuli s názvem TIS ČERVENÝ a...

8. Opište první slovo z třetího řádku.

Tis je reliktem geologického období z rozhraní triasu a jury z druhohor, z doby před asi 200 miliony let. Tmavě zbarvené jehličí zdobené drobnými červenými plody působí velmi dekorativně. V kráse tisu ale číhá smrt. Je prudce jedovatý. Celý! Kromě červených dužnatých míšků obalujících semena. Ptáci se jimi ale plody neotraví. Nestrávená semena z nich vyjdou s trusem. Běda však, kdyby semínka rozžvýkali. Smrt může nastat už do dvou hodin. Což platí pro všechny živočichy. I pro vás. Prudce jedovaté je i jehličí, jehož požití v minulosti způsobilo mnoho otrav dobytka a koní. Na jedovaté látky neexistuje protijed. Proto také tis z přírody téměř vymizel. Lidé se ho kvůli ohrožení hospodářských zvířat zbavovali. Dnes je zařazen mezi chráněné druhy. V pohanských dobách byl dokonce posvátným stromem. Ceněn byl pro tvrdé dřevo, ze kterého se vyráběla kopí a kuše, vyřezávaly se z něj i hudební nástroje a předměty do domácnosti.

Tisy měla velmi ráda anglická spisovatelka Agatha. Jejich jedem otráвила hned několik nebohých hrdinů svých knížek.

9. Jaké je příjmení spisovatelky?

Pokud je ve slově písmeno CH, pište ho do dvou políček.

Až si vražedně krásné tisy prohlédnete, vraťte se na asfaltku na „téčko“ v ulici Lesní. Rozlučte se se zelenou značkou a sejděte opačným směrem do obce Fojtka až k autu.

Cestou ještě potkáte moji oblíbenou studánku, kde se vždy rád osvěžím. Vy z ní raději nepijte, ale můžete si třeba smočit ruce a obličej.

Brzy narazíte na modré poštovní schránky a žlutý dům v ulici Vláčilova. Popojdete pár metrů doprava... A uvidíte žlutou značku, která vás svede kolem ovcí a koz, které už znáte, k bývalému hostinci U Pýrků, kde naše putování začalo.

Když se nyní podíváte na tajenku, měl by z ní na vás vykouknout pán, který má něco společného s nádrží Fojtka. Kdo si vzpomene?

Doplňovačka je tedy vyplněna, korálky odpovědí na mém růženci navlečené. Pouti je konec.

Doufám, že se vám dnešní výlet, příběh i úkoly líbily. S velkou radostí je pro vás připravily obec Mníšek a společnost Velká dobrodružství. Nyní si zajděte pro zaslouženou odměnu na památku – propisku s názvem obce. Čeká na vás v restauracích U Barona a Na Přehradě, ve všední dny na obecním úřadě.

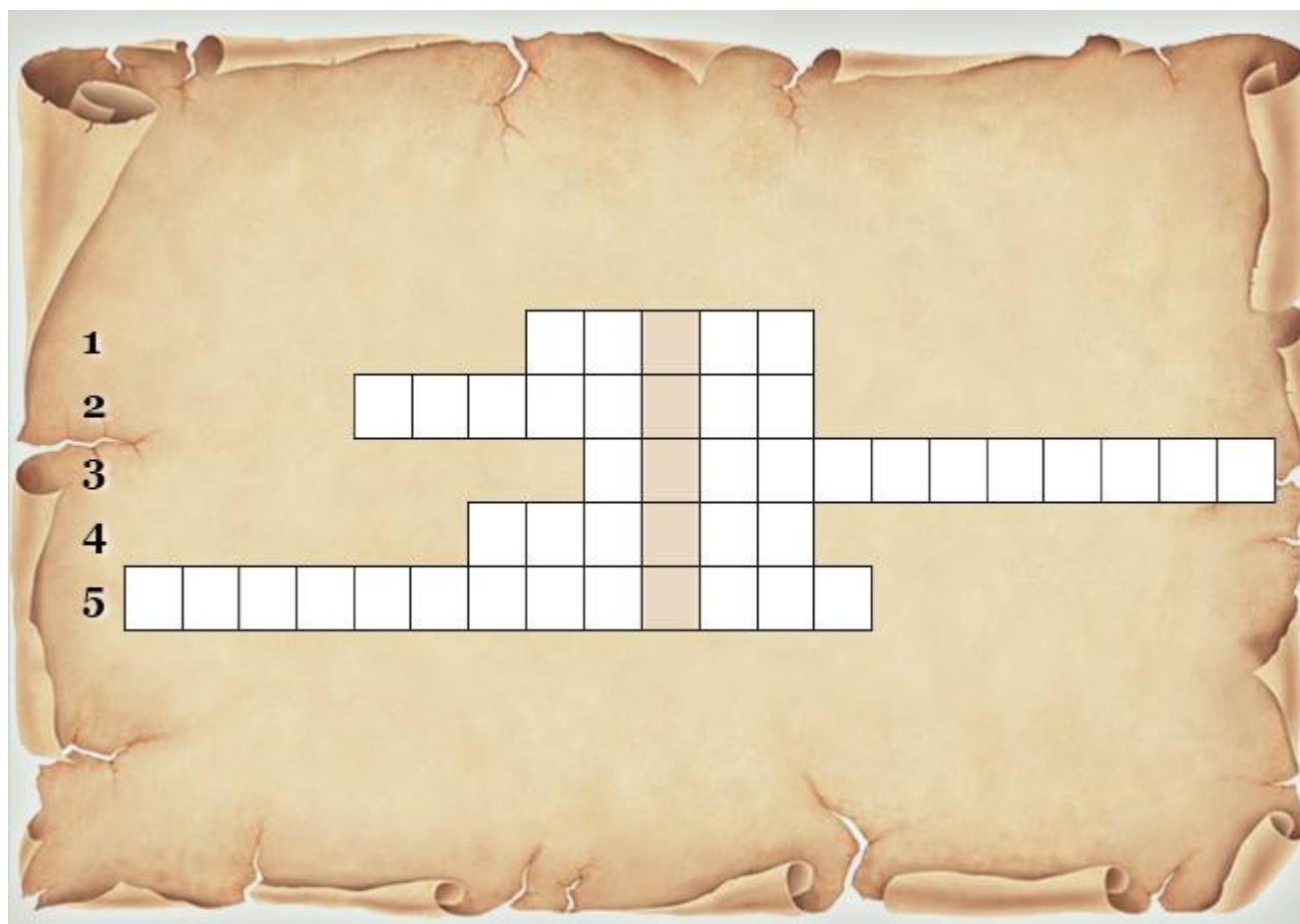
Těším se s vámi zase někdy na výletě na shledanou!

Váš mnich z Mníšku

Otázky k tajence

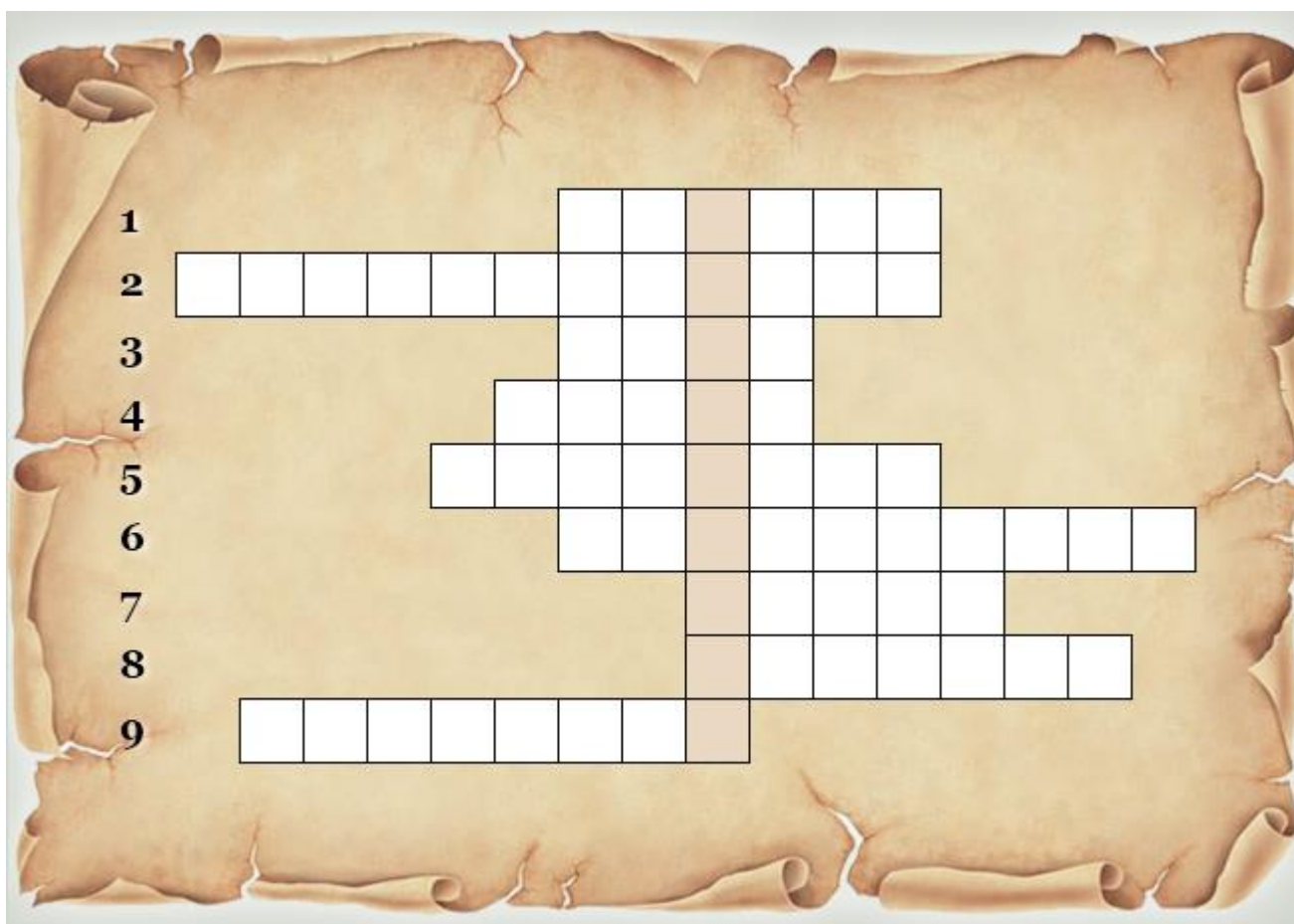
Doplňovačka 1

1. Jak se jmenuje největší česká dravá ryba?
2. Jakou barvou jsou natřené hraniční kameny?
3. Jak se jmenuje CHKO, kde se právě nacházíte?
4. Jak se jmenuje květina?
5. Napište do tajenky první slovo z tabulky.

Doplňovačka 2

1. Opište první slovo.
2. K jakému řádu patří? Je to...
3. Jak se jmenuje rostlina?
4. Jak se jmenoval silák?
5. Jaké slovo skrývá písmeno K?
6. Jak se tento plaz nazývá?
7. Jak se jmenuje zvíře?
8. Opište první slovo z třetího řádku.
9. Jaké je příjmení spisovatelky?

Tajenku pošlete e-mailem na veldo@veldo.cz . Můžete ji také poslat ve zprávě na náš facebook Velká dobrodružství. Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho Lumpardíka z podhradí. **Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.**